«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ

2014թ. մարտի 31-ին ավարտված երեք ամիսների համար

Բովանդակություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին միջանկյալ հաշվետվություն....................3
Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվություն....................4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվություն....................5
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվություն....................6
Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ....................7

	Ծնթգ.	Հունվարի 1, 2014թ. Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2013թ. Մարտի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	4	829,131	970,584
Տոկոսային ծախս	4	(513,772)	(656,815)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		**315,359**	**313,769**
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	5	19,027	23,519
Միջնորդավճարների գծով ծախս	6	(10,470)	(9,420)
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ		**8,557**	**14,099**
Զուտ օգուտ արտարժութային գործառնություններից	7	21,421	17,576
Զուտ օգուտ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից		-	743
Այլ գործառնական ծախս	8	(8,747)	(13,298)
Գործառնական եկամուտ		**336,590**	**332,889**
Արժեզրկումից կորուստներ	9	(38,912)	(190,188)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	10	(181,421)	(162,356)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	11	(135,299)	(132,201)
Վնաս նախքան շահութահարկով հարկումը		**(19,042)**	**(151,856)**
Շահութահարկի գծով (ծախս) / փոխհատուցում	12	(80,612)	19,840
Վնաս ժամանակահատվածի համար		**(99,654)**	**(132,016)**
Այլ համապարփակ վնաս ժամանակահատվածի համար՝ առանց շահութահարկի			
Հոդվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ			
- Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		(20,188)	(36,406)
- Շահույթի կամ վնաս փոխանցված իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		-	(4,869)
Այլ համապարփակ վնաս ժամանակահատվածի համար՝ առանց շահութահարկի		**(20,188)**	**(41,275)**
Ընդամենը համապարփակ վնաս ժամանակահատվածի համար		**(119,842)**	**(173,291)**

3-ից 62-րդ էջերում ներկայացված միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2014թ. ապրիլի 14-ին և ստորագրվել վերջինիս անունից:

Արարատ Ղուկասյան
Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Հայկ Ստեփանյան
Ֆինանսների և վարչարարության գլխավոր վարչության պետ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին միջանկյալ հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Ծնթգ.	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	4,906,467	8,327,826
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	14		
- Բանկի կողմից պահվող		5,164,739	2,665,910
- Հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		-	773,337
Բանկերին տրված վարկեր	15	6,023,505	5,110,012
Հաճախորդներին տրված վարկեր	16	23,383,888	24,105,161
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	17	1,057,092	1,072,720
Այլ ակտիվներ	18	452,898	560,565
Ընդամենն ակտիվներ		**40,988,589**	**42,615,531**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	19	1,741,019	2,439,877
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		-	750,641
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	20	25,582,096	24,388,803
Այլ ներգրավումներ	21	4,530,186	5,841,164
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	12	102,090	26,525
Այլ պարտավորություններ	22	173,865	189,346
Ընդամենը պարտավորություններ		**32,129,256**	**33,636,356**
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	23	8,125,100	8,125,100
Էմիսիոն եկամուտ		257,149	257,149
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ		221,079	241,267
Չբաշխված շահույթ		256,005	355,659
Ընդամենը սեփական կապիտալ		**8,859,333**	**8,979,175**
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		**40,988,589**	**42,615,531**

Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Ծնթգ.	Հունվարի 1, 2014թ. Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2013թ. Մարտի 31, 2013թ. հազ. դրամ
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ			
Ստացված տոկոսներ		703,336	831,508
Վճարված տոկոսներ		(656,571)	(689,198)
Ստացված միջնորդավճարներ		19,139	23,315
Վճարված միջնորդավճարներ		(10,470)	(9,421)
Զուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից		19,677	16,096
Վճարված հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի)		(1,087)	(2,451)
Աշխատավարձ և այլ վճարումներ աշխատակիցներին		(173,126)	(160,574)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ		(99,960)	(103,642)
Այլ (վճարումներ) / մուտքեր		(5,634)	12,337
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ		(1,683,221)	179,400
Բանկերին տրված վարկեր		(756,905)	1,217,993
Հաճախորդներին տրված վարկեր		1,037,202	(1,714,221)
Այլ ակտիվներ		108,426	(28,037)
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)			
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ		(687,029)	(707,276)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		909,606	411,270
Այլ ներգրավումների (մարումներ)/մուտքեր		(1,402,616)	1,105,909
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		(750,000)	(561,157)
Այլ պարտավորություններ		(37,018)	23,840
Գործառնական գործունեությամբ օգտագործված դրամական միջոցների զուտ հոսքեր նախքան շահութահարկի վճարումը		**(3,466,251)**	**(154,309)**
Վճարված շահութահարկ		(9,411)	(17,965)
Գործառնական գործունեությամբ օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր		**(3,475,662)**	**(172,274)**
ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՄԲ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների զուտ ձեռքբերումներ		(5,170)	(3,260)
Ներդրումային գործունեությամբ օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր		**(5,170)**	**(3,260)**
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում		**(3,480,832)**	**(175,534)**
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		59,473	193,408
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակահատվածի սկզբում		8,327,792	8,970,908
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակահատվածի վերջում	13	**4,906,433**	**8,988,782**

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Բաժնետի-րական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվների վերագնահատման պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդն առ հունվարի 1, 2013թ.	8,125,100	257,149	48,227	704,887	9,135,363
Ընդամենը համապարփակ վնաս					
Վնաս ժամանակահատվածի համար	-	-	-	(132,016)	(132,016)
Այլ համապարփակ վնաս					
Հոդվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս					
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն` առանց հետաձգված հարկի պարտավորության	-	-	(36,406)	-	(36,406)
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն` առանց հետաձգված հարկի պարտավորության	-	-	(4,869)	-	(4,869)
Ընդամենն այլ համապարփակ վնաս	-	-	(41,275)	-	(41,275)
Ընդամենը համապարփակ վնաս ժամանակահատվածի համար	-	-	(41,275)	(132,016)	(173,291)
Մնացորդը մարտի 31, 2013թ. դրությամբ	8,125,100	257,149	6,952	572,871	8,962,072
Մնացորդն առ հունվարի 1, 2014թ.	8,125,100	257,149	241,267	355,659	8,979,175
Ընդամենը համապարփակ վնաս					
Վնաս ժամանակահատվածի համար	-	-	-	(99,654)	(99,654)
Այլ համապարփակ վնաս					
Հոդվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս					
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն` առանց հետաձգված հարկի պարտավորության	-	-	(20,188)	-	(20,188)
Ընդամենն այլ համապարփակ վնաս	-	-	(20,188)	-	(20,188)
Ընդամենը համապարփակ վնաս ժամանակահատվածի համար	-	-	(20,188)	(99,654)	(119,842)
Մնացորդը մարտի 31, 2014թ. դրությամբ	8,125,100	257,149	221,079	256,005	8,859,333

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ-ի («Բանկ») հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների երաշխավորման համակարգի անդամ է:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Ամիրյան փ. 18/3: Բանկն ունի չորս մասնաճյուղ:

Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը տեղակայված է Հայաստանի Հանրապետությունում:

(i) Բաժնետերեր

2007թ. օգոստոսին «Բիբլոս Բանկ Էս-Էյ-Էլ»-ը ձեռք բերեց ««ԻԹԲ» Միջազգային Առևտրային Բանկ» ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի 100%-ը, և Բանկը վերանվանվեց «Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ-ի:

2008թ. ընթացքում Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկը և Նավթ Արտահանող Երկրների Կազմակերպության Միջազգային Զարգացման Հիմնադրամը ձեռք բերեցին «Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ-ի սովորական բաժնետոմսերի համապատասխանաբար 25% և 10%: Ստորև ներկայացված է Բանկի բաժնետերերի ներկայիս կազմը.

«Բիբլոս Բանկ Էս-Էյ-Էլ» – 65%
Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկ – 25%
Նավթ Արտահանող Երկրների Կազմակերպության Միջազգային Զարգացման Հիմնադրամ – 10%

Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է պրն. Ֆրանսուա Բասիլը:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է հիմնականում Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակվում են զարգանալ, սակայն ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են ղեկավարության գնահատականը Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: ՀՀ դրամը Հայաստանի Հանրապետության սահմաններից դուրս փոխարկելի արժույթ չէ:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի գծով ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Մասնավորապես, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ գնահատման և կարևոր դատողությունների հետ կապված զգալի անորոշությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում՝

- վարկերի արժեզրկման գնահատում - ծանոթագրություն 16
- արժեզրկված վարկերի գրավի իրական արժեքի գնահատում - ծանոթագրություն 16 (գ)

(ե) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Բանկը կիրառել է ստորև բերվող նոր ստանդարտները և ստանդարտների փոփոխությունները, ներառյալ, որպես հետևանք, այլ ստանդարտների փոփոխությունները՝ 1 հունվարի 2013թ. սկզբնական կիրառման ամսաթվով:

- ՖՀՄՍ 13 *«Իրական արժեքի չափում»* (ենթակետ (i))
- *Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածների ներկայացում* (ՀՀՄՍ 1 «*Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»* ստանդարտի փոփոխություններ) (ենթակետ (ii))
- *Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ - Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում* (ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ (ենթակետ (iii))

(i) Իրական արժեքի չափում

ՖՀՄՍ 13-ը սահմանում է ընդհանուր հիմունքներ իրական արժեքի չափման և իրական արժեքի չափման վերաբերյալ բացահայտումներ կատարելու համար, այն դեպքերում, երբ նման չափումները պահանջվում կամ թույլատրվում են այլ ՖՀՄՍ-ներով: Մասնավորապես, այն միասնականացնում է իրական արժեքի սահմանումը, հատկորոշելով այն որպես գին, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ: Այն նաև փոխարինում և լրացնում է այլ ՖՀՄՍ-ներով, այդ թվում՝ ՖՀՄՍ 7 *«Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ»* ստանդարտով, պահանջվող իրական արժեքի բացահայտումները:

ՖՀՄՍ 13-ի կիրառման արդյունքում Բանկն ընդունել է իրական արժեքի նոր սահմանումը (ծանոթագրություն 3(գ)(v)): Փոփոխությունն էական ազդեցություն չի ունեցել ակտիվների և պարտավորությունների չափման վրա: Այնուամենայնիվ, Բանկը ֆինանսական հաշվետվություններում ներառում է ՖՀՄՍ 13-ով պահաջվող նոր բացահայտումները՝ առանց համադրելի տեղեկատվության վերահաշվարկի:

(ii) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածների ներկայացում

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունների արդյունքում Բանկը ձևափոխել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածների ներկայացումը շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ հետագայում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգման ենթակա հոդվածները մյուս հոդվածներից առանձին ներկայացնելու նպատակով: Համապատասխանաբար վերաներկայացվել է նաև համադրելի տեղեկատվությունը:

(iii) Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ - Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

ՖՀՄՍ 7 *«Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտում - Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում»* ստանդարտի փոփոխությունների համաձայն պահանջվում են նոր բացահատումներ այն ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար, որոնք հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա են:

Բանկն իր ֆինանսական հաշվետվություններում ներառում է ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխությունների համաձայն պահանջվող նոր բացահայտումները, նաև համադրելի տեղեկատվության համար:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, բացառությամբ ծանոթագրություն 2-ի (ե) կետում ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են Բանկի համապատասխան ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային միավորների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած շահույթը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև տարբերությունը: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային միավորները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Վերափոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժութային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերափոխարկման արդյունքում առաջացած տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված արտարժութային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս, կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված դրամական միջոցների հոսքերի հեջավորման պահանջներին համապատասխանող տարբերությունների՝ հեջի արդյունավետ լինելու չափով:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): ՀՀ ԿԲ-ում պարտադիր պահուստավորման նպատակով դեպոնացված միջոցները համարվում են դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ այդ միջոցների ելքագրումը սահմանափակված չէ: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու մոտ անցյալում տեղի ունեցած փաստացի դեպքերի վերաբերյալ,
- ածանցյալ ֆինանսական գործիք են (բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիր հանդիսացող ածանցյալ գործիքի կամ այն ածանցյալ գործիքի, որը նախատեսված է և հանդիսանում է արդյունավետ հեջավորման գործիք), կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին Բանկի կողմից նախատեսվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ստորև ներկայացված պայմաններից մեկի բավարարման դեպքում՝

- ակտիվները կամ պարտավորությունները կառավարվում, գնահատվում և ներկայացվում են իրական արժեքի հիմունքով,
- նախատեսումը վերացնում կամ էականորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային այլ հանգամանքներում, կամ
- ակտիվը կամ պարտավորությունը ներառում է պարունակվող ածանցյալ գործիք, որն էականորեն ձևափոխում է դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք այլապես կպահանջվեին պայմանագրի համաձայն:

Զուտ ներհոսք առաջացնող (դրական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև գնված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Զուտ արտահոսք առաջացնող (բացասական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև վաճառված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների համապատասխան դասակարգումն այս դասում ղեկավարությունը որոշում է սկզբնական ճանաչման պահին: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ նախատեսված գործիքները սկզբնական ճանաչումից հետո չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից: Ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է վարկերի և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը, կարող է վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կամ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների դասից, եթե կազմակերպությունը մտադիր է և ի վիճակի է պահել այդ գործիքները մոտ ապագայում կամ մինչև մարման ժամկետը: Այլ ֆինանսական գործիքները կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից միայն հազվագյուտ հանգամանքներում: Հազվագյուտ հանգամանքներն ի հայտ են գալիս եզակի արտասովոր դեպքի արդյունքում, երբ գրեթե անհավանական է, որ այն կրկին տեղի կունենա մոտ ապագայում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք գնանշված չեն գործող շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

- որոնց Բանկը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնց գծով Բանկը չի փոխհատուցի իր բոլոր սկզբնական ներդրումները՝ վճարունակության անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Բանկը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների՝

- որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք համապատասխանում են տրամադրված վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ դասակարգված չեն որպես տրամադրված վարկեր ու դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

(ii) Ճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են առքուվաճառքի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և

- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշված շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

(iv) Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, հանած արժեզրկումից կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(v) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիս բացակայության դեպքում, ամենաբարենպաստ շուկայում, որին մուտքի հնարավորություն ունի Բանկը նշված ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս չկատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Բանկը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար:

Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում Բանկը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին նման հանգամանքներում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն ապացույցը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Բանկը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում ակտիվ շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգումով: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ այն պահից, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:
Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Բանկը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Բանկը ճանաչում է իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև փոխանցումներն այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, որի ընթացքում տեղի են ունեցել փոփոխությունները:

(vi) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով օգուտը կամ վնասը,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև նշված ակտիվն ապաճանաչվում է, և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում` կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի միջոցով:

(vii) Ապաճանաչում

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի այն մասնաբաժինը, որը առաջացել կամ պահպանվել է Բանկի կողմից ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են կամ չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են:

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Բանկը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(viii) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների կազմում «Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ» կամ «Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ կամ ավանդներ» հոդվածներում՝ ըստ կիրառելիության: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետգնման պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ստացվելիք գումարները գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր «Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ» կամ «Հաճախորդներին տրված վարկեր» հոդվածներում՝ ըստ կիրառելիության: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հակադարձ հետգնման պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ix) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով զուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

(դ) Հիմնական միջոցներ

(i) Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման պատրաստ լինելու պահից:

Հողատարածքի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- շենքեր 50 տարի
- համակարգիչներ և համակարգչային սարքավորումներ 1-5 տարի
- գույք 5-10 տարի
- փոխադրամիջոցներ 5 տարի

Վարձակալված հիմնական միջոցների համար կատարած բարելավումների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից և վարձակալության գործողության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում:

(ե) Ոչ նյութական ակտիվներ

Բանկի կողմից ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ձեռք բերված համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաները կապիտալացվում են առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսերի հիման վրա:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 1-ից 10 տարի:

(զ) Գրավի նկատմամբ սեփականության ձեռքբերման արդյունքում առաջացած ակտիվներ

Բանկը ճանաչում է գրավի նկատմամբ սեփականության ձեռքբերման արդյունքում առաջացած ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն ունի մարման ամբողջական և վերջնական իրավունքներ գրավի նկատմամբ և երբ իրավասու է պահել գրավի իրացումից ստացվող մուտքերը:

Գրավի նկատմամբ սեփականության ձեռքբերման արդյունքում առաջացած ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից նվազագույնով՝ հանած վաճառքի կազմակերպման ծախսերը: Սկզբնական ճանաչման պահին գրավի նկատմամբ սեփականության ձեռքբերման արդյունքում առաջացած ակտիվները չափվում են չաշխատող/դուրսգրված վարկի հաշվեկշռային արժեքով՝ ներառյալ գրավի բռնագանձման հետ կապված ծախսումները: Իրական արժեքի և վաճառքի կազմակերպման ծախսերի տարբերությունը հանդիսանում է գրավի գնահատված վաճառքի գինը բնականոն գործունեության ընթացքում՝ հանած վաճառքի հարակից ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո գրավի նկատմամբ սեփականության ձեռքբերման արդյունքում առաջացած ակտիվները վերանայվում են որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու տեսանկյունից և համապատասխանաբար վերադասակարգվում են այդ դասի չափանիշները բավարարելու դեպքում:

Գրավի նկատմամբ սեփականության ձեռքբերման արդյունքում առաջացած ակտիվները ներառվում են այլ ակտիվներում:

Գրավի նկատմամբ սեփականության ձեռքբերման արդյունքում առաջացած ակտիվների օտարումից ստացվող օգուտը և վնասը ճանաչվում են զուտ հիմունքով «Այլ գործառնական եկամուտ» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(է) Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկված լինելու մասին: Նման վկայության առկառության դեպքում Բանկը որոշում է արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբն արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին (կորստի դեպք), և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն է (են) ունեցել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի պայմանների խախտումները վարկառուի կողմից, ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալների նվազումը, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարացումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

(i) Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Բանկը վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով:

Բանկը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն: Եթե Բանկը որոշում է, որ առանձին գնահատված վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով՝ լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ վարկը կամ դեբիտորական պարտքը պարտքային ռիսկի համանման բնութագրերով վարկերի և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այն վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում կամ շարունակվում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես վարկի կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխիքների և գրավի գծով ստացվելիք գումարների ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախկին փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող առկա տեղեկատվության հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք:

Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Դա կարող է տեղի ունենալ, երբ վարկառուն ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման վարկառուների վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար Բանկն օգտագործում է իր փորձը և դատողությունները:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Բանկը վարկի մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստները) դուրս է գրում, երբ ղեկավարությունը որոշում է, որ վարկն ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

(ii) Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներում ընդգրկված չգնանշվող բաժնային գործիքները, որոնք չեն հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ այն հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել: Եթե առկա է այդ ներդրումների գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես ներդրման հաշվեկշռային արժեքի և համանման ֆինանսական ակտիվների ներկա շուկայական հատույցադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը:

Այս ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և ենթակա չեն հակադարձման:

(iii) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ եկամտից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու ամորտիզացիան, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթի կամ վնասի կազմում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխությունները արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է անկողմնակալորեն կապել շահույթի կամ վնասի կազմում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուհանդերձ, արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iv) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսերը և օգտագործման արժեքից առավելագույնը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը զեղչվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

(ը) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, կիրառելիության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

(թ) Վարկային պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկային պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները, ակրեդիտիվները և երաշխիքները:

Ֆինանսական երաշխիքներն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխիքի սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտատերն ի վիճակի չլիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունն ի սկզբանե ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ ի սկզբանե ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխիքների գծով կորուստների պահուստը և վարկային այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն, և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունները և վարկային այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկային պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք Բանկը նախատեսում է որպես ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- եթե Բանկն ունի իր վարկային պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա նույն դասում գտնվող բոլոր վարկային պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ածանցյալ գործիքներ,
- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

(ժ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող ցանկացած գումար ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահութաբաժիններ

Շահութաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

Սովորական բաժնետոմսերի շահութաբաժինները արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

(ի) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միավորներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա շահութահարկի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:
Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու

պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում հետևյալ ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ հարկային նպատակներով չնվազեցվող գուդվիլ, ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչում, որն ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա, ինչպես նաև այն դուստր ընկերություններում կատարած ներդրումներին վերաբերող ժամանակավոր տարբերություններ, որտեղ մայր ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկել ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը, և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի մոտ ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր հարկային տարբերությունները:

(լ) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, միջնորդավճարների գծով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Շահութաբաժինների տեսքով եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ շահութաբաժնի հայտարարման ամսաթվին:

Գործառնական վարձակալության գծով կատարած վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության գծով ստացված խրախուսող պայմանները ճանաչվում են որպես վարձակալության գծով ընդհանուր ծախսի անբաժան մաս վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

4 Զուտ տոկոսային եկամուտ

	Հունվարի 1, 2014թ. Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2013թ. Մարտի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	610,660	648,433
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	113,082	90,176
Բանկերին տրված վարկեր	104,950	224,671
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	106	7,304
Այլ	333	-
	829,131	970,584
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	357,517	382,005
Այլ ներգրավումներ	96,296	137,220
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	58,252	136,606
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	1,707	984
	513,772	656,815
	315,359	313,769

5 Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

	Հունվարի 1, 2014թ. Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2013թ. Մարտի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Հաշիվների սպասարկում	5,585	3,996
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	5,096	7,682
Դրամական փոխանցումներ	3,697	5,050
Կանխիկի մուտքագրման և ելքագրման գործառնություններ	3,602	6,148
Այլ	1,047	643
	19,027	23,519

6 Միջնորդավճարների գծով ծախս

	Հունվարի 1, 2014թ. Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2013թ. Մարտի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	7,357	6,092
Դրամական փոխանցումներ	1,460	1,847
Հարցումներ	1,001	940
Այլ	652	541
	10,470	9,420

7 Զուտ օգուտ արտարժութային գործառնություններից

	Հունվարի 1, 2014թ. Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2013թ. Մարտի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Օգուտ սփոթ գործարքներից	19,373	16,096
Օգուտ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	2,048	1,480
	21,421	17,576

8 Այլ գործառնական ծախս

	Հունվարի 1, 2014թ. Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2013թ. Մարտի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Տույժեր և տուգանքներ	11,376	4,800
Վճարումներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	(10,446)	(10,447)
Այլ	(9,677)	(7,651)
	(8,747)	(13,298)

9 Արժեզրկումից կորուստներ

	Հունվարի 1, 2014թ. Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2013թ. Մարտի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր	36,622	189,851
Այլ ակտիվներ	2,290	337
	38,912	190,188

10 Անձնակազմի գծով ծախսեր

	Հունվարի 1, 2014թ. Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2013թ. Մարտի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների հատուցումներ	181,421	162,356

11 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	Հունվարի 1, 2014թ. Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2013թ. Մարտի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	22,394	24,948
Գովազդ և շուկայավարում	20,527	17,016
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	10,622	10,816
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	10,172	9,902
Ռոյալթի	8,844	-
Ապահովագրություն	7,713	6,995
Անվտանգության ծառայություն	7,710	7,138
Իրավաբանական ծառայություններ	7,629	1,032
Մասնագիտական ծառայություններ	6,150	27,324
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	5,358	5,626
Գործուղման ծախսեր	4,864	1,059
Ավտոմեքենաների սպասարկման ծախսեր	4,577	3,798
Հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	3,979	4,235
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	3,313	3,013
Ուսուցում	3,120	84
Անդամավճարներ	1,905	1,305
Գրասենյակային ծախսեր	1,734	1,867
Այլ	4,688	6,043
	135,299	132,201

12 Շահութահարկի գծով (ծախս) / փոխհատուցում

	Հունվարի 1, 2014թ. Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2013թ. Մարտի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	-	(67,199)
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների շարժ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման հետևանքով	(80,612)	87,039
Ընդամենը շահութահարկի գծով (ծախս) / փոխհատուցում	**(80,612)**	**19,840**

2014թ.-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 20% (2013թ.-ին՝ 20%):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

	Հունվարի 1, 2014թ. Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	%	Հունվարի 1, 2013թ. Մարտի 31, 2013թ. հազ. դրամ	%
Վնաս նախքան հարկումը	(19,042)		(151,856)	
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	3,808	(20%)	30,371	(20%)
Չնվազեցվող ծախսեր	(84,420)	443%	(10,531)	7%
	(80,612)	**423%**	**19,840**	**(13%)**

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունները առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2014թ. մարտի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Համաձայն գործող օրենսդրության այս նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գործողության ժամկետը սահմանափակ չէ, բացառությամբ հարկային վնասի, որը կարող է տեղափոխվել վնասի առաջացման տարվան հաջորդող հինգ տարի:

Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2014թ. և 2013թ. մարտի 31-ին ավարտված երեք ամիսների ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդն առ հունվարի 1, 2014թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ վնասում ճանաչված	Մնացորդը մարտի 31, 2014թ. դրությամբ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(1,373)	(335)	-	(1,708)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(60,316)	-	5,047	(55,269)
Բանկերին տրված վարկեր	(9,940)	(2,348)	-	(12,288)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	43,002	(135,127)	-	(92,125)
Հիմնական միջոցներ	1,504	212	-	1,716
Այլ ակտիվներ	987	183	-	1,170
Հաջորդ տարիներ տեղափոխված հարկային վնաս	-	56,985		56,985
Այլ պարտավորություններ	(389)	(182)	-	(571)
	(26,525)	**(80,612)**	**5,047**	**(102,090)**

հազ. դրամ	Մնացորդն առ հունվարի 1, 2013թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ վնասում ճանաչված	Մնացորդը մարտի 31, 2013թ. դրությամբ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(6,060)	3,376	-	(2,684)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(12,056)	-	10,319	(1,737)
Բանկերին տրված վարկեր	(24,243)	1,148	-	(23,095)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(27,358)	83,426	-	56,068
Հիմնական միջոցներ	656	212	-	868
Այլ ակտիվներ	1,304	(262)	-	1,042
Այլ պարտավորություններ	1,563	(861)	-	702
	(66,194)	87,039	10,319	31,164

(բ) Այլ համապարփակ վնասում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ վնասի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2014թ. և 2013թ. մարտի 31-ին ավարտված երեք ամիսների համար:

	Մարտի 31, 2014թ.			Մարտի 31, 2013թ.		
հազ. դրամ	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	(25,235)	5,047	(20,188)	(45,508)	9,102	(36,406)
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	(6,086)	1,217	(4,869)
Այլ համապարփակ վնաս	**(25,235)**	**5,047**	**(20,188)**	**(51,594)**	**10,319**	**(41,275)**

13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Կանխիկ	427,563	509,408
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	3,624,710	7,131,971
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- ՏՀԶԿ կազմի մեջ մտնող բանկեր	489,669	496,237
- Այլ օտարերկրյա բանկեր	362,452	188,225
- 10 խոշորագույն հայկական բանկեր	1,953	1,865
- Փոքր և միջին չափի հայկական բանկեր	86	86
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	854,160	686,413
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, ինչպես ներկայացված է դրամական միջոցների հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվությունում	4,906,433	8,327,792
Հաշվեգրված տոկոսներ	34	34
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,906,467	8,327,826

Նոստրո հաշիվներն իրենցից ներկայացնում են վճարահաշվարկային գործունեությանը վերաբերող ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդներ, որոնք կարող էին ելքագրվել ժամանակահատվածի վերջին:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի պայմանագրային կողմ մեկ բանկ (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ մեկ բանկ), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր արժեքը կազմում է 3,624,710 հազար դրամ (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ 7,131,971 հազար դրամ):

14 Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	5,100,499	2,602,643
- Միջազգային ֆինանսական հաստատությունների արժեթղթեր	51,080	50,107
	5,151,579	2,652,750
Բաժնային ներդրումներ		
- Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	13,160	13,160
	13,160	13,160
	5,164,739	2,665,910
Հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	-	773,337
	-	773,337

Բանկն իրականացնում է արժեթղթերի որպես փոխառություն տրամադրման և արժեթղթերի վաճառքի գործառնություններ արժեթղթերի հետգնման պայմանագրերի շրջանակներում:

Հետգնման պայմանագրերի շրջանակներում որպես փոխառություն տրամադրված կամ վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ անձանց, իսկ Բանկը փոխարենը ստանում է դրամական միջոցներ: Պայմանագրային կողմը կարող է վերագրավադրել կամ վերավաճառել այս ֆինանսական ակտիվները, եթե Բանկը կատարում է իր բոլոր պարտականությունները, սակայն պայմանագրային կողմը պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը պայմանագրի գործողության ավարտին: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այս արժեթղթերի հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերը և հատույցները, այդ իսկ պատճառով չի ապաճանաչել դրանք: Այս արժեթղթերը ներկայացվում են որպես «վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված» ծանոթագրություն 14-ում: Ստացված դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական ակտիվ, իսկ այդ գրավի ձեռքբերման գինը մարելու պարտականության գծով ճանաչվում է ֆինանսական պարտավորություն:

Նշված գործառնությունները իրականացվում են ստանդարտ վարկավորմանը և արժեթղթերի որպես փոխառություն տրամադրմանը բնորոշ սովորական պայմաններով:

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվների կազմում ներառված են հետևյալ չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը.

			Վերահսկվող %			
Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	Վճարային համակարգ	2%	2%	12,143	12,143
ՍՎԻՖՏ	Բելգիա	Դրամական փոխանցումներ	0%	0%	1,017	1,017
					13,160	13,160

Որոշելի իրական արժեք չունեցող ներդրումներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի բաժնային ներդրումները ներառում են չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը դրամական փոխանցումների ոլորտում: Այս ներդրումների համար ակտիվ շուկա գոյություն չունի, և վերջերս տեղի չեն ունեցել այնպիսի գործարքներ, որոնք կարող էին վկայություն տրամադրել դրանց ընթացիկ իրական արժեքի մասին: Ի լրումն, զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդի կիրառման արդյունքում ձևավորվում են մի շարք իրական արժեքներ, ինչը պայմանավորված է այս ոլորտում դրամական միջոցների ապագա հոսքերի առկայության հետ կապված անորոշությամբ:

15 Բանկերին տրված վարկեր

	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ում պլատիկ քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց	**67,500**	**140,000**
Վարկեր և ավանդներ		
10 խոշորագույն հայկական բանկեր	1,494,944	1,439,095
Փոքր և միջին չափի հայկական բանկեր	4,405,473	3,476,360
ՏՀԶԿ կազմի մեջ մտնող բանկեր	55,588	54,557
Ընդամենը վարկեր և ավանդներ	**5,956,005**	**4,970,012**
Ընդամենը բանկերին տրված վարկեր	**6,023,505**	**5,110,012**

2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ ՏՀԶԿ կազմի մեջ մտնող բանկերի վարկերի ու ավանդների կազմում ներառված է 55,588 հազար դրամ գումարը (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ 54,557 հազար դրամ), որն իրենից ներկայացնում է Europay International համակարգում անդամակցության դիմաց սառեցված ավանդը HSBC Bank Plc-ում:

Բանկերին տրված վարկերն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

Բանկերին տրված վարկերի կենտրոնացում

2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի պայմանագրային կողմ երեք բանկ (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ երկու բանկ), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր արժեքը կազմում է 4,222,367 հազար դրամ (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ 2,877,395 հազար դրամ):

16 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Առևտրային վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	13,667,726	14,564,691
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	767,448	680,371
Ընդամենն առևտրային վարկեր	**14,435,174**	**15,245,062**
Մանրածախ վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	6,877,667	6,682,155
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	1,466,081	1,519,534
Ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր	780,463	792,802
Փոքր բիզնես վարկեր	573,528	603,208
Վարկային քարտեր	288,392	257,523
Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	283,859	294,197
Այլ	40,274	53,148
Ընդամենը մանրածախ վարկեր	**10,310,264**	**10,202,567**
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	**24,745,438**	**25,447,629**
Արժեզրկման գծով պահուստ	(1,361,550)	(1,342,468)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	**23,383,888**	**24,105,161**

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժն ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2014թ. մարտի 31-ին ավարտված երեք ամիսների ընթացքում:

	Առևտրային վարկեր հազ. դրամ	Մանրածախ վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբին	1,163,664	178,804	**1,342,468**
Զուտ ծախս	15,538	21,084	**36,622**
Դուրսգրումներ	-	(17,540)	**(17,540)**
Մնացորդը ժամանակահատվածի վերջում	**1,179,202**	**182,348**	**1,361,550**

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժն ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2013թ. մարտի 31-ին ավարտված երեք ամիսների ընթացքում:

	Առևտրային վարկեր հազ. դրամ	Մանրածախ վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբին	492,242	146,774	**639,016**
Զուտ ծախս	163,311	26,540	**189,851**
Դուրսգրումներ	-	(13,646)	**(13,646)**
Մնացորդը ժամանակահատվածի վերջում	**655,553**	**159,668**	**815,221**

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Առևտրային վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	8,344,560	(41,723)	8,302,837	0.5%
Արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 90 օր ժամկետանց	826,348	(82,635)	743,713	10.0%
- 90 օրից ավել, բայց 1 տարուց պակաս ժամկետանց	1,447,392	(37,170)	1,410,222	2.6%
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	3,049,426	(993,654)	2,055,772	32.6%
Ընդամենն արժեզրկված վարկեր	5,323,166	(1,113,459)	4,209,707	20.9%
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	**13,667,726**	**(1,155,182)**	**12,512,544**	**8.5%**
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	585,621	(2,928)	582,693	0.5%
Արժեզրկված վարկեր				
- 90 օրից ավել, բայց 1 տարուց պակաս ժամկետանց	181,827	(21,092)	160,735	11.6%
Ընդամենն արժեզրկված վարկեր	181,827	(21,092)	160,735	11.6%
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	**767,448**	**(24,020)**	**743,428**	**3.1%**
Ընդամենն առևտրային վարկեր	**14,435,174**	**(1,179,202)**	**13,255,972**	**8.17%**
Մանրածախ վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	6,732,101	(67,321)	6,664,780	1.0%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	2,605	(521)	2,084	20.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	86,326	(17,265)	69,061	20.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	3,461	(692)	2,769	20.0%
-180-360 օր ժամկետանց	53,174	(10,635)	42,539	20.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	**6,877,667**	**(96,434)**	**6,781,233**	**1.4%**
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,398,338	(13,983)	1,384,355	1.0%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	11,069	(2,214)	8,855	20.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	29,969	(5,994)	23,975	20.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	12,612	(2,522)	10,090	20.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	6,395	(1,279)	5,116	20.0%
-180-360 օր ժամկետանց	7,698	(1,540)	6,158	20.0%
Ընդամենն անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	**1,466,081**	**(27,532)**	**1,438,549**	**1.9%**

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Զուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկում
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	%
Ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	747,026	(14,941)	732,085	2.0%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	3,647	(1,459)	2,188	40.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	19,305	(7,722)	11,583	40.0%
-180-360 օր ժամկետանց	10,485	(4,194)	6,291	40.0%
Ընդամենն ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր	**780,463**	**(28,316)**	**752,147**	**3.6%**
Փոքր բիզնես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	519,006	(2,595)	516,411	0.5%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	10,120	(2,024)	8,096	20.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	8,156	(1,631)	6,525	20.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	13,948	(2,790)	11,158	20.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	22,298	(4,460)	17,838	20.0%
Ընդամենը փոքր բիզնես վարկեր	**573,528**	**(13,500)**	**560,028**	**2.4%**
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	282,745	(5,655)	277,090	2.0%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	5,647	(2,823)	2,824	50.0%
Ընդամենը վարկային քարտեր	**288,392**	**(8,478)**	**279,914**	**2.9%**
Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	278,836	(5,577)	273,259	2.0%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	906	(453)	453	50.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	2,630	(1,315)	1,315	50.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	941	(470)	471	50.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	362	(181)	181	50.0%
-180-360 օր ժամկետանց	184	(92)	92	50.0%
Ընդամենն աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	**283,859**	**(8,088)**	**275,771**	**2.8%**
Այլ մանրածախ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	40,274	-	40,274	0.0%
Ընդամենն այլ մանրածախ վարկեր	**40,274**	**-**	**40,274**	**0.0%**
Ընդամենը մանրածախ վարկեր	**10,310,264**	**(182,348)**	**10,127,916**	**1.77%**
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	**24,745,438**	**(1,361,550)**	**23,383,888**	**5.50%**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Զուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկում
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	%
Առևտրային վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	9,337,426	(46,687)	9,290,739	0.5%
Արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 90 օր ժամկետանց	811,140	(81,114)	730,026	10.0%
- 90 օրից ավել, բայց 1 տարուց պակաս ժամկետանց	2,836,707	(390,524)	2,446,183	13.8%
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	1,579,418	(622,117)	957,301	39.4%
Ընդամենն արժեզրկված վարկեր	5,227,265	(1,093,755)	4,133,510	20.9%
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	**14,564,691**	**(1,140,442)**	**13,424,249**	**7.8%**
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	501,694	(2,508)	499,186	0.5%
Արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 90 օր ժամկետանց	178,677	(20,714)	157,963	11.6%
Ընդամենն արժեզրկված վարկեր	178,677	(20,714)	157,963	11.6%
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	**680,371**	**(23,222)**	**657,149**	**3.4%**
Ընդամենն առևտրային վարկեր	**15,245,062**	**(1,163,664)**	**14,081,398**	**7.63%**
Մանրածախ վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	6,497,746	(64,978)	6,432,768	1.0%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	64,121	(12,824)	51,297	20.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	60,963	(12,193)	48,770	20.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	3,778	(756)	3,022	20.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	8,923	(1,785)	7,138	20.0%
-180-360 օր ժամկետանց	46,624	(9,325)	37,299	20.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	**6,682,155**	**(101,861)**	**6,580,294**	**1.5%**
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,480,807	(14,809)	1,465,998	1.0%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	7,852	(1,570)	6,282	20.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	8,231	(1,646)	6,585	20.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	9,172	(1,834)	7,338	20.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	5,869	(1,174)	4,695	20.0%
-180-360 օր ժամկետանց	6,622	(1,324)	5,298	20.0%
- ավելի քան 360 օր ժամկետանց	981	(196)	785	20.0%
Ընդամենն անշարժ գույքի գրավով ապահոված սպառողական վարկեր	**1,519,534**	**(22,553)**	**1,496,981**	**1.5%**

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	769,278	(15,386)	753,892	2.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	9,835	(3,934)	5,901	40.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	891	(357)	534	40.1%
- 90-179 օր ժամկետանց	4,626	(1,850)	2,776	40.0%
-180-360 օր ժամկետանց	5,860	(2,344)	3,516	40.0%
- ավելի քան 360 օր ժամկետանց	2,312	(925)	1,387	40.0%
Ընդամենն ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր	**792,802**	**(24,796)**	**768,006**	**3.1%**
Փոքր բիզնես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	549,497	(2,747)	546,750	0.5%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	4,171	(834)	3,337	20.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	21,058	(4,212)	16,846	20.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	4,302	(860)	3,442	20.0%
- ավելի քան 360 օր ժամկետանց	24,180	(4,836)	19,344	20.0%
Ընդամենը փոքր բիզնես վարկեր	**603,208**	**(13,489)**	**589,719**	**2.2%**
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	249,623	(4,992)	244,631	2.0%
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	7,900	(3,950)	3,950	50.0%
Ընդամենը վարկային քարտեր	**257,523**	**(8,942)**	**248,581**	**3.5%**
Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	291,534	(5,831)	285,703	2.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	2,255	(1,128)	1,127	50.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	224	(112)	112	50.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	184	(92)	92	50.0%
Ընդամենն աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	**294,197**	**(7,163)**	**287,034**	**2.4%**
Ա յլ մանրածախ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	53,148	-	53,148	0.0%
Ընդամենն այլ մանրածախ վարկեր	**53,148**	**-**	**53,148**	**0.0%**
Ընդամենը մանրածախ վարկեր	**10,202,567**	**(178,804)**	**10,023,763**	**1.8%**
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	**25,447,629**	**(1,342,468)**	**24,105,161**	**5.3%**

(բ) Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառված հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

(i) Առևտրային վարկեր

Բանկը գնահատում է առևտրային վարկերի արժեզրկումն արժեզրկման անհատական հայտանիշներ ունեցող վարկերի գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի վերլուծության և արժեզրկման անհատական հայտանիշներ չունեցող վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի հիման վրա:

Առևտրային վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը որոշելիս ղեկավարությունը կատարել է հետևյալ հիմնական ենթադրությունները.

– չարժեզրկված վարկերի համար Բանկը ձևավորում է 0.5% չափով հավաքական պահուստ՝ հաշվի առնելով տնտեսական միջավայրը և շուկայում վնաս կրելու փորձը:

- արժեզրկված վարկերի հետ կապված կիրառվում է 20%-ից 30% չափով զեղչ սկզբնապես գնահատված արժեքի գծով, եթե վաճառվում են գրավադրված ակտիվները, և գրավի իրացումից մուտքերի ստացումը հետաձգվում է 12-ից 36 ամսով:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Օրինակ՝ եթե դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի զուտ ներկա արժեքը փոփոխվեր մեկ տոկոսով, առևտրային վարկերի արժեզրկման գծով ընդհանուր պահուստի գումարը 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ կնվազեր/կավելանար 132,560 հազար դրամով (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ կնվազեր/կավելանար 140,814 հազար դրամով):

Առևտրային վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը 249,557 հազար դրամ ավել կլիներ (դեկտեմբերի 31, 2013թ-ին՝ 192,740), եթե գրավի շուկայական արժեքը 15% ցածր գնահատվեր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

2014թ. մարտի 31-ին ավարտված երեք ամիսների ընթացքում Բանկը չի վերանայել առևտրային վարկերի պայմանները, որոնք հակառակ դեպքում կդառնային ժամկետանց կամ արժեզրկված (2013թ.-ին՝ 14,050 հազար դրամ): Պայմանների նման վերանայման նպատակն է կառավարել հաճախորդի հետ փոխհարաբերությունները և մեծացնել վարկերի մարման հնարավորությունները:

(ii) Մանրածախ վարկեր

Մանրածախ վարկերի գծով արժեզրումը գնահատելիս Բանկը հիմնվում է յուրաքանչյուր տեսակի վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին պատմական և շուկայի փորձի վրա: Մանրածախ վարկերի գծով արժեզրկումից կորուստները որոշելիս ղեկավարության կողմից կիրառված հիմնական ենթադրությունները ներառում են վնասի հետևյալ դրույքները.

- Անշարժ գույքի գրավով ապահովված չարժեզրկված վարկեր – 1.0% պահուստ
- Անշարժ գույքի գրավով ապահովված արժեզրկված վարկերի հավաքագրման ծախսերը չեն գերազանցի արժեզրկված գումարի 20.0%-ը
- Ավտոմեքենայի ձեռքբերման չարժեզրկված վարկեր – 2.0% պահուստ
- Ավտոմեքենայի ձեռքբերման արժեզրկված վարկերի հավաքագրման ծախսերը չեն գերազանցի արժեզրկված գումարի 40.0%-ը
- Չարժեզրկված վարկային քարտեր և աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր – 2.0% պահուստ
- Արժեզրկված վարկային քարտերի և աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկերի հավաքագրման ծախսերը չեն գերազանցի արժեզրկված գումարի 50.0%-ը
- Չարժեզրկված փոքր բիզնես վարկեր – 0.5% պահուստ
- Արժեզրկված փոքր բիզնես վարկերի հավաքագրման ծախսերը չեն գերազանցի արժեզրկված գումարի 20.0%-ը

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Օրինակ՝ եթե դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի զուտ ներկա արժեքը ավելանար/նվազեր երեք տոկոսով, մանրածախ վարկերի արժեզրկման գծով ընդհանուր պահուստի գումարը 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ կնվազեր/կավելանար 303,837 հազար դրամով (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ կնվազեր/կավելանար 300,714 հազար դրամով):

(գ) Գրավի վերլուծություն

(i) Առևտրային վարկեր

Առևտրային վարկերը ենթակա են վարկային գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Կորպորատիվ հաճախորդի վարկունակությունը նրան տրամադրված վարկի վարկային ռիսկի չափը բնութագրող ամենակարևոր ցուցանիշն է: Այնուամենայնիվ,

գրավը լրացուցիչ ապահովվածություն է, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում կորպորատիվ հաճախորդներից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն առևտրային վարկերի գրավների վերաբերյալ (առանց արժեզրկման)՝ ըստ գրավի տեսակների:

Մարտի 31, 2014թ. **հազ. դրամ**	**Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք**	**Գրավի իրական արժեք**
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր		
Անշարժ գույք	5,829,944	5,829,944
Գրավով չապահովված	3,055,586	-
Ընդամենն արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	**8,885,530**	**5,829,944**
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր		
Անշարժ գույք	3,963,494	3,963,494
Այլ գրավ	406,948	406,948
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	**4,370,442**	**4,370,442**
Ընդամենն առևտրային վարկեր	**13,255,972**	**10,200,386**

Դեկտեմբերի 31, 2013թ. **հազ. դրամ**	**Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք**	**Գրավի իրական արժեք**
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր		
Անշարժ գույք	6,385,506	6,385,506
Գրավով չապահովված	3,201,794	-
Այլ գրավ	202,625	202,625
Ընդամենն արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	**9,789,925**	**6,588,131**
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր		
Անշարժ գույք	4,291,473	4,291,473
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	**4,291,473**	**4,291,473**
Ընդամենն առևտրային վարկեր	**14,081,398**	**10,879,604**

Վերը ներկայացված աղյուսակներում բացառված է լրացուցիչ գրավով գերապահովվածությունը: Մի քանի տեսակ գրավներով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել համապատասխանում է արժեզրկման գնահատմանը:

Ոչ ժամկետանց և չարժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Գրավով չապահովված վարկերը տրամադրվել են հայտնի հայկական ընկերություններին: Բանկը չի ակնկալում վարկառուների վճարունակության բացասական փոփոխություններ կամ վերջիններիս կողմից պարտականությունների չկատարման հնարավորություն:

(ii) Մանրածախ վարկեր

Հիփոթեքային վարկերը և անշարժ գույքով ապահովված սպառողական վարկերն ապահովված են վարկի առարկա անշարժ գույքով: Բանկի քաղաքականության համաձայն հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են, երբ վարկ-գրավի արժեք հարաբերակցությունը գերազանցում է 70%-ը վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ: Փոքր բիզնես վարկերն ապահովված են անշարժ գույքով: Ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկերն ապահովված են վարկի առարկա ավտոմեքենայով: Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկերի և վարկային քարտերի համար ապահովվածությունն աշխատավարձն է:

Հիփոթեքային վարկեր, անշարժ գույքով ապահովված սպառողական վարկեր և փոքր բիզնես վարկեր

Ղեկավարությունը գտնում է, որ 6,781,233 հազար դրամ, 1,438,549 հազար դրամ և 560,028 հազար դրամ (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ 6,580,294 հազար դրամ, 1,496,981 հազար դրամ և 589,719 հազար դրամ) զուտ հաշվեկշռային արժեքով հիփոթեքային վարկերի, անշարժ գույքով ապահովված սպառողական վարկերի և փոքր բիզնես վարկերի գրավի իրական արժեքն առնվազն հավասար է առանձին վարկերի հաշվեկշռային արժեքին հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Վարկերը տրամադրելիս Բանկը վերանայում է գրավի գնահատված արժեքը դրա ընթացիկ արժեքի տեսանկյունից՝ հաշվի առնելով գույքի գների մոտավոր փոփոխությունները: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերի գրավի արժեքը պետք է վերանայվի յուրաքանչյուր 5 տարին մեկ:

Ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր

Ղեկավարությունը գտնում է, որ 752,147 հազար դրամ (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ 768,006 հազար դրամ) զուտ հաշվեկշռային արժեքով ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկերի գրավի իրական արժեքն առնվազն հավասար է առանձին վարկերի հաշվեկշռային արժեքին հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Վարկը տրամադրելիս Բանկը վերանայում է ստացված գրավի գնահատված արժեքը դրա ընթացիկ արժեքի տեսանկյունից՝ հաշվի առնելով գների մոտավոր փոփոխությունները և ավտոմեքենաների տարիքը:

(iii) Ստացված գրավ

2014թ. մարտի 31-ին ավարտված երեք ամիսների ընթացքում Բանկը առևտրային վարկերի դիմաց ընդունված գրավի նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու միջոցով ակտիվներ ձեռք չի բերել (2013թ.-ին՝ 80,313 հազար դրամ):

2014թ. մարտի 31-ին ավարտված երեք ամիսների ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 16,527 հազար դրամ իրական արժեքով ակտիվներ՝ մանրածախ վարկերի դիմաց ընդունված գրավի նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու միջոցով (2013թ.-ին՝ 64,666 հազար դրամ):

Բանկի քաղաքականության համաձայն նման ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը ծավալել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում՝

	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Առևտուր	4,409,508	5,125,933
Էլեկտրաէներգիա և գազ	3,070,941	3,217,883
Արդյունաբերություն	2,878,356	2,922,557
Գյուղատնտեսություն, անտառատնտեսություն, փայտամշակում	2,455,927	2,364,562
Տրանսպորտ	1,599,737	1,591,286
Հանրային սնունդ և այլ ծառայություններ	20,705	22,841
Մանրածախ վարկեր	10,310,264	10,202,567
	24,745,438	**25,447,629**
Արժեզրկման գծով պահուստ	(1,361,550)	(1,342,468)
	23,383,888	**24,105,161**

(ե) Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի յոթ վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (31 դեկտեմբերի 2013թ.՝ յոթ), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 9,186,779 հազար դրամ (31 դեկտեմբերի 2013թ.՝ 9,169,653 հազար դրամ):

(զ) Վարկերի ժամկետայնություն

Վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 24-ի (դ) կետում, որն արտացոլում է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

17 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Հող և շենքեր	Համակարգիչն. և համակարգչային սարքավորումն.	Գույք	Փոխադրա-միջոցն.	Վարձակալվ. հիմն. միջոցների բարելավումն.	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք							
Մնացորդն առ հունվարի 1, 2014թ.	942,142	283,802	252,531	53,700	21,193	163,228	**1,716,596**
Ավելացումներ	444	2,525	957	-	1,576	1,264	6,766
Մնացորդը 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ	**942,586**	**286,327**	**253,488**	**53,700**	**22,769**	**164,492**	**1,723,362**
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդն առ հունվարի 1, 2014թ.	(123,521)	(191,050)	(168,799)	(53,700)	(17,064)	(89,742)	(643,876)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(4,854)	(8,171)	(7,935)	-	(675)	(759)	(22,394)
Մնացորդը 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ	**(128,375)**	**(199,221)**	**(176,734)**	**(53,700)**	**(17,739)**	**(90,501)**	**(666,270)**
Հաշվեկշռային արժեք							
2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ	**814,211**	**87,106**	**76,754**	**-**	**5,030**	**73,991**	**1,057,092**
Սկզբնական արժեք							
Մնացորդն առ հունվարի 1, 2013թ.	928,585	287,298	231,995	53,700	21,193	162,098	**1,684,869**
Ավելացումներ	13,557	7,677	24,874	-	-	1,130	47,238
Օտարումներ	-	(11,173)	(4,338)	-	-	-	(15,511)
Մնացորդը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**942,142**	**283,802**	**252,531**	**53,700**	**21,193**	**163,228**	**1,716,596**
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդն առ հունվարի 1, 2013թ.	(104,574)	(160,800)	(144,418)	(53,700)	(14,706)	(86,422)	(564,620)
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	(18,947)	(41,178)	(28,619)	-	(2,358)	(3,320)	(94,422)
Օտարումներ	-	10,928	4,238	-	-	-	15,166
Մնացորդը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**(123,521)**	**(191,050)**	**(168,799)**	**(53,700)**	**(17,064)**	**(89,742)**	**(643,876)**
Հաշվեկշռային արժեք							
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**818,621**	**92,752**	**83,732**	**-**	**4,129**	**73,486**	**1,072,720**

2014թ. մարտի 31-ին ավարտված երեք ամիսների ընթացքում չեն եղել կապիտալացված փոխառության ծախսումներ, որոնք վերաբերում են հիմնական միջոցների ձեռքբերմանը կամ շինարարությանը (2013թ.-ին՝ զրո):

18 Այլ ակտիվներ

	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Դրամական փոխանցումների և վերջնահաշվարկի համակարգերի գծով ստացվելիք գումարներ	5,995	59,595
Այլ ստացվելիք գումարներ	23,582	26,700
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	**29,577**	**86,295**
Գրավի նկատմամբ սեփականության ձեռքբերման արդյունքում առաջացած ակտիվներ	307,586	361,069
Կանխավճարներ	93,173	88,790
Այլ	22,562	24,411
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	**423,321**	**474,270**
Ընդամենը այլ ակտիվներ	**452,898**	**560,565**

Ստորև ներկայացված են գրավի նկատմամբ սեփականության ձեռքբերման արդյունքում առաջացած ակտիվների բնույթը և հաշվեկշռային արժեքը 2014թ. մարտի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Հաշվեկշռային արժեք Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Հող և շենքեր	**307,586**	**361,069**

Ղեկավարությունը գտնում է, որ գրավի նկատմամբ սեփականության ձեռքբերման արդյունքում առաջացած ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը մոտավորապես հավասար է վերջիններիս իրական արժեքին՝ հանած վաճառքի կազմակերպման ծախսերը՝ 2014թ. մարտի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

19 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Վարկեր և ժամկետային ավանդներ	1,740,665	2,439,528
Լորո հաշիվներ	354	349
	1,741,019	2,439,877

2014 թվականի մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ բանկ (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ մեկ բանկ), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2013թ. մարտի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր արժեքը կազմում է 1,379,953 հազար դրամ (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ 2,076,446 հազար դրամ):

20 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Անհատներ	3,332,014	3,759,122
- Իրավաբանական անձինք	572,851	583,457
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատներ	17,589,532	17,225,272
- Իրավաբանական անձինք	4,087,699	2,820,952
	25,582,096	24,388,803

2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկի հաճախորդների ավանդների 95,320 հազար դրամ գումարով մնացորդները ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և չճանաչված վարկային գործիքների դիմաց (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ 108,820 հազար դրամ):

2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի չորս հաճախորդ (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ երեք հաճախորդ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ այս մնացորդները կազմում են 7,489,026 հազար դրամ (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ 5,752,872 հազար դրամ):

21 Այլ ներգրավումներ

	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Վարկ Միջազգային Ֆինանսական Կորպորացիայից (ՄՖԿ)	1,569,055	1,721,533
Վարկ Նավթ Արտահանող Երկրների Կազմակերպության Միջազգային Զարգացման Հիմնադրամից	1,055,883	1,016,196
Վարկեր Ազգային հիփոթեքային ընկերությունից	997,349	1,013,620
Վարկեր Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկից (ՎԶԵԲ)	907,899	878,718
Վարկեր Հարավարևելյան Եվրոպայի Եվրոպական Հիմնադրամից (ՀԵԵՀ)	-	1,211,097
	4,530,186	5,841,164

2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի պայմանագրային կողմ չորս ֆինանսական հաստատություն (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ չորս), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ այս մնացորդները կազմում են 4,530,186 հազար դրամ (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ 4,962,446 հազար դրամ):

(ա) Սահմանափակումների խախտում

2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի 1,569,055 հազար դրամ, 1,055,883 հազար դրամ և 907,899 հազար դրամ ընդհանուր գումարներով ներգրավումներ համապատասխանաբար Միջազգային Ֆինանսական Կորպորացիայից, Նավթ Արտահանող Երկրների Կազմակերպության Միջազգային Զարգացման Հիմնադրամից և Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկից:

2014թ. մարտի 31-ին ավարտված երեք ամիսների ընթացքում Բանկի արժեզրկված առևտրային վարկերի քանակն աճել է, որի արդյունքում Բանկը խախտել է Միջազգային Ֆինանսական Կորպորացիայի, Նավթ Արտահանող Երկրների Կազմակերպության Միջազգային Զարգացման Հիմնադրամի և Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկի հետ համաձայնեցված առավելագույն սահմանափակումների չափերը: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների ստորագրման համար հաստատման ամսաթվի դրությամբ ղեկավարությունը ձեռք չէր բերել սահմանափակումների չգործելու մասին փաստաթուղթ, և արդյունքում նշված վարկերը դարձել են մարման ենթակա ըստ պահանջի 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ: Համապատասխանաբար, 3,532,837 հազար դրամ ընդհանուր գումարը դասակարգվում է որպես «ըստ պահանջի վճարման ենթակա» և «մինչև մեկ ամիս ժամկետով» դասերում՝ ծանոթագրություն 24-ում ներկայացված տոկոսադրույքի ճեղքվածքի, իրացվելիության և ժամկետայնության վերլուծություններում:

22 Այլ պարտավորություններ

	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Աշխատավարձ և նմանատիպ վճարներ	54,080	49,892
Մատակարարներին վճարվելիք գումարներ	44,059	26,060
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	12,249	45,330
Ընդամենն այլ ֆինանսական պարտավորություններ	**110,388**	**121,282**
Այլ վճարվելիք հարկեր	43,431	38,689
Հետաձգված եկամուտ	11,927	14,577
Վճարվելիք շահութահարկ	-	6,627
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	8,119	8,171
Ընդամենն այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	**63,477**	**68,064**
Ընդամենն այլ պարտավորություններ	**173,865**	**189,346**

23 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 81,251 սովորական բաժնետոմսից (2013թ.-ին՝ 81,251): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 100,000 հազար դրամ: Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի հետագա կուտակային զուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(բ) Շահութաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահութաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված՝ Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով: ՀՀ օրենսդրության համաձայն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ բաշխման ենթակա պահուստները կազմում էին 204,713 հազար դրամ (դեկտեմբերի 31, 2013թ՝ 304,367 հազար դրամ):

24 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, շուկայական, վարկային և իրացվելիության ռիսկերն են:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Բանկի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող պրոդուկտների ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Տնօրենների խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար: Կառավարման հանձնաժողովը՝ Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի (ԱՊԿՀ) աջակցությամբ պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Բանկի գործունեությունն ապահովելու համար:

Բանկը տնտեսական նորմատիվները հաշվարկում է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն: 2014թ. մարտի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ տնտեսական նորմատիվները համապատասխանում էին ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված սահմանաչափերին:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում:

Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է պարտքային և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների և արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք թույլ կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿՀ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿՀ-ի կողմից:

Շուկայական ռիսկը Բանկը կառավարում է սահմանելով բաց դիրքի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույքի ժամկետայնության և արտարժութային դիրքերի գծով, սահմանվում են նաև «վնասի դադարեցման» սահմանաչափեր, որոնք կանոնավոր կերպով վերանայվում և հաստատվում են ԱՊԿՀ-ի կողմից:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի վրա գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների փոփոխությունների մոնիտորինգի միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Հաշվեկշռային արժեք
Մարտի 31, 2014թ.						
ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	852,301	-	-	-	-	852,301
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	115,293	1,477	9,131	1,109,039	3,916,639	5,151,579
Բանկերին տրված վարկեր	3,834,030	826,555	1,239,832	-	-	5,900,417
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,076,908	981,465	2,294,300	13,935,127	5,096,088	23,383,888
	5,878,532	1,809,497	3,543,263	15,044,166	9,012,727	35,288,185
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	1,004	695,391	689,793	354,173	-	1,740,361
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարելիք գումարներ	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	7,786,301	3,242,254	7,997,777	5,395,080	34,918	24,456,330
Այլ ներգրավումներ	3,582,332	18,118	38,084	452,785	438,867	4,530,186
	11,369,637	3,955,763	8,725,654	6,202,038	473,785	30,726,877
Տարբերություն	(5,491,105)	(2,146,266)	(5,182,391)	8,842,128	8,538,942	4,561,308

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Հաշվեկշռային արժեք
Դեկտեմբերի 31, 2013թ.						
ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	684,683	-	-	-	-	684,683
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	30,258	48,446	-	3,347,383	-	3,426,087
Բանկերին տրված վարկեր	1,840,758	3,074,697	-	-	-	4,915,455
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,225,813	1,228,815	1,943,693	12,703,199	5,003,641	24,105,161
	5,781,512	4,351,958	1,943,693	16,050,582	5,003,641	33,131,386
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	735,498	823	677,448	1,025,759	-	2,439,528
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարելիք գումարներ	750,641	-	-	-	-	750,641
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	10,845,726	3,033,905	6,314,175	3,014,766	42,090	23,250,662
Այլ ներգրավումներ	4,854,460	19,150	41,614	454,849	471,091	5,841,164
	17,186,325	3,053,878	7,033,237	4,495,374	513,181	32,281,995
Տարբերություն	(11,404,813)	1,298,080	(5,089,544)	11,555,208	4,490,460	849,391

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են Բանկի տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2014թ. մարտի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են մինչև այս ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	Մարտի 31, 2014թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Դեկտեմբերի 31, 2013թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Նոստրո հաշիվներ բանկերում	-	-	0.2%	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	14.0%	5.6%	-	14.0%	-	-
Բանկերին տրված վարկեր	-	7.8%	-	-	8.2%	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14.9%	10.6%	10.4%	14.9%	10.6%	10.3%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	8.9%	8.9%	-	8.9%	8.9%	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարելիք գումարներ	-	-	-	7.8%	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	2.7%	2.1%	0.5%	2.6%	2.0%	0.3%
- Ժամկետային ավանդներ	11.7%	6.3%	3.1%	11.6%	6.2%	3.1%
Այլ ներգրավումներ	8.8%	6.6%	-	8.7%	6.3%	-

Տոկոսադրույքի զգայունության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի վերանայման ժամկետների վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայունության մոնիտորինգով:

Ստորև ներկայացվում է շուկայական տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2014թ. մարտի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի հիման վրա:

	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	54,260	116,191
100 բկ զուգահեռ աճ	(54,260)	(116,191)

Ստորև ներկայացվում է զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի զգայունության վերլուծությունը՝ պայմանավորված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությամբ, որն իրականացվել է 2014թ. մարտի 31-ի ու 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի և 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	Մարտի 31, 2014թ.		Դեկտեմբերի 31, 2013թ.	
	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	-	133,156	-	65,112
100 բկ զուգահեռ աճ	-	(133,156)	-	(65,112)

(ii) Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը չի հեջավորում իր ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,875,527	1,437,308	453,712	139,920	4,906,467
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	3,449,480	1,715,259	-	-	5,164,739
Բանկերին տրված վարկեր	67,500	5,956,005	-	-	6,023,505
Հաճախորդներին տրված վարկեր	6,347,265	16,828,590	208,033	-	23,383,888
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	25,154	2,480	1,943	-	29,577
Ընդամենը	12,764,926	25,939,642	663,688	139,920	39,508,176
Պարտավորություններ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	360,724	1,380,008	285	2	1,741,019
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	3,357,592	21,426,492	688,233	109,779	25,582,096
Այլ ներգրավումներ	972,859	3,557,327	-	-	4,530,186
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	109,171	534	683	-	110,388
Ընդամենը	4,800,346	26,364,361	689,201	109,781	31,963,689
Զուտ դիրքը	7,964,580	(424,719)	(25,513)	30,139	7,544,487

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,966,858	3,525,818	764,121	71,029	8,327,826
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	3,439,247	-	-	-	3,439,247
Բանկերին տրված վարկեր	140,000	4,970,012	-	-	5,110,012
Հաճախորդներին տրված վարկեր	6,733,571	17,178,862	192,728	-	24,105,161
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	83,856	2,081	358	-	86,295
Ընդամենը	**14,363,532**	**25,676,773**	**957,207**	**71,029**	**41,068,541**
Պարտավորություններ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	363,096	2,076,500	279	2	2,439,877
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարելիք գումարներ	750,641	-	-	-	750,641
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	3,318,084	20,082,479	964,640	23,600	24,388,803
Այլ ներգրավումներ	1,013,620	4,827,544	-	-	5,841,164
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	86,019	33,385	634	1,244	121,282
Ընդամենը	**5,531,460**	**27,019,908**	**965,553**	**24,846**	**33,541,767**
Զուտ դիրքը	**8,832,072**	**(1,343,135)**	**(8,346)**	**46,183**	**7,526,774**

2014թ. մարտի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեզրկումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունը հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% արժևորում դրամի նկատմամբ	(42,472)	(134,314)
Եվրոյի փոխարժեքի 10% արժևորում դրամի նկատմամբ	(2,551)	(835)

2014թ. մարտի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժևորումը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա` ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Բանկի նկատմամբ: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը կառավարելու համար (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար):

Առևտրային վարկերի դիմումները պատրաստվում և վերլուծվում են Կորպորատիվ բանկային ծառայությունների վարչության համապատասխան աշխատակիցների կողմից, որը պատասխանատու է Բանկի առևտրային վարկերի պորտֆելի համար: Այս վարչության վարկային վերլուծաբանների կողմից պատրաստված հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և գործունեության ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Կառավարման հանձնաժողովն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը Կորպորատիվ բանկային ծառայությունների վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Կառավարման հանձնաժողովի վերջնական հաստատումն առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված ռիսկերի առանձնահատկություններից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Գրավի ներկա շուկայական արժեքը կանոնավոր կերպով գնահատվում է կամ անկախ գնահատողի, կամ Բանկի մասնագետների կողմից:

Մանրածախ վարկերի դիմումներն ուսումնասիրվում են Մանրածախ վարկերի հաստատման բաժնի, Մանրածախ վարկերի հաստատման կոմիտեի և Կառավարման հանձնաժողովի կողմից՝ ելնելով վավերացված սահմանաչափերից:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Բանկի վարկային ռիսկի առավելագույն չափը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է վարկային ռիսկին ֆինանսական ակտիվների ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	Մարտի 31, 2014թ.	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,906,467	8,327,826
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	5,164,739	3,439,247
Բանկերին տրված վարկեր	6,023,505	5,110,012
Հաճախորդներին տրված վարկեր	23,383,888	24,105,161
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	29,577	86,295
Վարկային ռիսկի ընդհանուր առավելագույն չափը	**39,508,176**	**41,068,541**

Սովորաբար գրավ չի պահանջվում արժեթղթերում կատարած ներդրումների և բանկերին տրված վարկերի դիմաց, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման գործունեության մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և վերջիններիս գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 16-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների հետ կապված վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 26-ում:

2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ կամ կապակցված պայմանագրային կողմերի խումբ (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ մեկ), որոնց հետ կապված վարկային ռիսկը գերազանցում է առավելագույն վարկային ռիսկի 10%-ը: 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդները կազմում են 7,271,971 հազար դրամ:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդ ֆինանսական գործիքները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, թե ոչ:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալների քլիրինգային պայմանագրերը, հետգնման գլոբալ գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության գլոբալ գլխավոր պայմանագրերը: Նմանատիպ ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության պայմանագրերը: Այնպիսի ֆինանսական գործիքներ, ինչպիսիք են վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը ստանում և տրամադրում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման գործարքների, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը գծով:

Նման գրավի համար գործում են ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի գործողության ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության պատճառով:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունների չկատարման, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկացման դեպքում: Բացի այդ, Բանկը և վերջիններիս պայմանագրային կողմերը չունեն հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական պարտավո-րության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված ճանաչված ֆինանսական պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական պարտավորու-թյունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Զուտ գումար
				Ֆինանսական գործիքներ	
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	750,641	-	750,641	(750,641)	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**750,641**	**-**	**750,641**	**(750,641)**	**-**

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունն իրացվելիության կառավարման էական գործոն է: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ԱՊԿՀ-ի կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական հաճախորդ իրավաբանական անձանց և անհատների վարկերը, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և հեշտությամբ բավարարելու համար:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի վարում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,

- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատության ծրագրերի ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Գանձապետարանը բաժիններից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրային նպատակներով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Գանձապետարանը վերահսկում է իրացվելիության դիրքն օրական կտրվածքով և իրականացնում է կանոնավոր «սթրես-թեսթեր» իրացվելիության գծով՝ շուկայի սովորական և ավելի խիստ պայմանների ենթադրության կիրառմամբ: Սովորական շուկայական պայմաններում Բանկի իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ տեղեկատվություն ներառող հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Բանկի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿՀ-ն՝ Ռիսկերի կառավարման բաժնի և Գանձապետարանի կողմից ներկայացված հաշվետվությունների հիման վրա:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով դրամական միջոցների չզեղչված հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված ընդհանուր համախառն արտահոսքն իրենցից ներկայացնում է դրամական միջոցների չզեղչված հոսքերը պարտավորությունների կամ վարկային պարտավորվածությունների գծով: Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերի համար երաշխիքի առավելագույն գումարը տեղաբաշխվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կարող է պահանջվել երաշխիքով ապահովված պարտավորության կատարում:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
Մարտի 31, 2014թ.							
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	1,289	379	724,767	749,594	452,323	1,928,352	1,741,019
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	6,228,258	2,710,485	3,320,227	8,450,042	6,219,781	26,928,793	25,582,096
Այլ ներգրավումներ	3,563,690	18,882	18,790	40,785	1,274,558	4,916,705	4,530,186
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	86,413	11,400	3,731	8,844	-	110,388	110,388
Ընդամենը	**9,879,650**	**2,741,146**	**4,067,515**	**9,249,265**	**7,946,662**	**33,884,238**	**31,963,689**
Վարկային պարտավորվածութ.	**1,239,421**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,239,421**	**1,239,421**

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
Դեկտեմբերի 31, 2013թ.							
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	10,368	738,820	850	721,194	1,191,453	2,662,685	2,439,877
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	751,923	-	-	-	-	751,923	750,641
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	6,404,792	5,642,013	3,094,604	6,641,789	3,594,480	25,377,678	24,388,803
Այլ ներգրավումներ	4,834,137	22,592	42,150	100,174	1,773,336	6,772,389	5,841,164
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	121,282	-	-	-	-	121,282	121,282
Ընդամենը	**12,122,502**	**6,403,425**	**3,137,604**	**7,463,157**	**6,559,269**	**35,685,957**	**33,541,767**
Վարկային պարտավորվածութ.	**1,430,790**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,430,790**	**1,430,790**

ՀՀ օրենսդրության համաձայն անհատները կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները` դեպքերի մեծամասնությունում կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Այս ավանդները դասակարգվում են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

Ստորև ներկայացված են այս ավանդների դասակարգումն ըստ նշված մարման ժամկետների:

	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	2,200,385	1,899,373
1-ից 3 ամիս ժամկետով	2,537,907	3,661,249
3-ից 12 ամիս ժամկետով	8,873,373	8,220,658
Ավելի քան 1 տարի ժամկետով	3,643,084	3,056,312
	17,254,749	16,837,592

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,906,467	-	-	-	-	-	-	4,906,467
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	115,293	10,608	1,109,039	3,916,639	13,160	-	5,164,739
Բանկերին տրված վարկեր	2,133,954	1,700,076	2,066,387	-	-	123,088	-	6,023,505
Հաճախորդներին տրված վարկեր	461,552	615,356	3,275,765	11,753,388	5,096,088	-	2,181,739	23,383,888
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,057,092	-	1,057,092
Այլ ակտիվներ	13,419	16,858	78,473	344,148	-	-	-	452,898
Ընդամենն ակտիվներ	**7,515,392**	**2,447,583**	**5,431,233**	**13,206,575**	**9,012,727**	**1,193,340**	**2,181,739**	**40,988,589**
Պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	1,288	374	1,385,184	354,173	-	-	-	1,741,019
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	6,222,235	2,686,746	11,243,117	5,395,080	34,918	-	-	25,582,096
Այլ ներգրավումներ	3,563,675	18,657	56,202	452,785	438,867	-	-	4,530,186
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	102,090	-	102,090
Այլ պարտավորություններ	130,504	13,294	22,152	816	7,099	-	-	173,865
Ընդամենը պարտավորություններ	**9,917,702**	**2,719,071**	**12,706,655**	**6,202,854**	**480,884**	**102,090**	**-**	**32,129,256**
Զուտ դիրքը	**(2,402,310)**	**(271,488)**	**(7,275,422)**	**7,003,721**	**8,531,843**	**1,091,250**	**2,181,739**	**8,859,333**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8,327,826	-	-	-	-	-	-	8,327,826
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	30,258	48,446	3,347,383	-	13,160	-	3,439,247
Բանկերին տրված վարկեր	623,958	1,216,801	3,074,696	-	-	194,557	-	5,110,012
Հաճախորդներին տրված վարկեր	366,645	873,717	3,172,508	12,703,199	5,003,641	-	1,985,451	24,105,161
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,072,720	-	1,072,720
Այլ ակտիվներ	59,615	-	139,881	361,069	-	-	-	560,565
Ընդամենն ակտիվներ	9,378,044	2,120,776	6,435,531	16,411,651	5,003,641	1,280,437	1,985,451	42,615,531
Պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	10,369	725,478	678,271	1,025,759	-	-	-	2,439,877
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	750,641	-	-	-	-	-	-	750,641
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	6,399,300	5,584,567	9,348,080	3,014,766	42,090	-	-	24,388,803
Այլ ներգրավումներ	4,834,125	20,335	60,764	454,849	471,091	-	-	5,841,164
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	26,525	-	26,525
Այլ պարտավորություններ	167,545	1,895	7,850	4,935	7,121	-	-	189,346
Ընդամենը պարտավորություններ	12,161,980	6,332,275	10,094,965	4,500,309	520,302	26,525	-	33,636,356
Զուտ դիրքը	(2,783,936)	(4,211,499)	(3,659,434)	11,911,342	4,483,339	1,253,912	1,985,451	8,979,175

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական ուղենիշը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորները, ՀՀ կառավարության ու ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված արժեթղթերը և այն կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները: Ստորև ներկայացված է բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ժամանակահատվածի ընթացքում:

	Հունվարի 1,2014թ. Մարտի 31, 2014թ.	2013թ.
Հաշվետու ամսվա համար	261.5%	251.5%
Միջինը ժամանակահատվածի համար	243.3%	223.0%
Առավելագույնը ժամանակահատվածի համար	261.5%	276.0%
Նվազագույնը ժամանակահատվածի համար	224.7%	179.1%

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափերի հետ համապատասխանությունը որոշելու համար:

25 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ վարկային հաստատությունների կապիտալի համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում է 12%: 2014թ. մարտի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2014թ. մարտի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Հիմնական կապիտալ		
Բաժնետիրական կապիտալ	8,125,100	8,125,100
Էմիսիոն եկամուտ	257,149	257,149
Գլխավոր պահուստ	51,292	51,292
(Կուտակված վնաս)/Չբաշխված շահույթ	(220,833)	430,482
Նվազեցումներ	(341,009)	(401,747)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	*7,871,699*	*8,462,276*
Լրացուցիչ կապիտալ		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ	221,077	241,267
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	*221,077*	*241,267*
Ընդամենը կապիտալ	8,092,776	8,703,543
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	40,089,701	37,968,598
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն	20.2%	22.9%
Ընդամենը հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն	19.6%	22.3%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

26 Վարկային պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների տրամադրման պարտավորվածություններ:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երրորդ անձանց նկատմամբ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև մեկ տարի:

Վարկային պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխիքների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կգրանցվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունները:

	Մարտի 31, 2014թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2013թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	988,297	1,142,960
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	147,796	183,158
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	103,328	104,672
	1,239,421	**1,430,790**

Վերը ներկայացված ընդհանուր պարտավորվածությունները պարտադիր չէ, որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը:

2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ այս պարտավորվածություններից 751,960 հազար դրամ գումարով պարտավորվածությունները (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ 866,690 հազար դրամ) վերաբերում են չորս հաճախորդի (դեկտեմբերի 31, 2013թ.՝ հինգ հաճախորդի): Սա վկայում է էական վարկային ռիսկի առկայության մասին:

27 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Բանկն ապահովագրված է մինչև 500 միլիոն դրամի չափով՝ ապահովագրության յուրաքանչյուր տեսակի համար: Ապահովագրությունը ծածկում է Բանկի շենքերի և սարքավորումների, գործունեության ընդհատման և գույքին առնչվող երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունները, որոնք կարող են առաջանալ Բանկի գույքի կամ գործունեության հետ կապված պատահարներից: Բանկն ապահովագրել է նաև դրամարկղերը 90 միլիոն դրամի չափով՝ ֆիզիկական վնասից և գողությունից:

(բ) Իրավական պարտավորություններ

Ղեկավարությունը տեղյակ չէ Բանկի դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող էական հայցերի մասին:

(գ) Հարկային օրենսդրության հակասություններ և երկիմաստություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել էական տույժեր, տուգանքներ և տոկոսագումարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

28 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է «Բիբլոս Բանկ Էս-Էյ-Էլ»-ը, որին պատկանում է Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 65%-ը: Մայր կազմակերպությունը ներկայացնում է հանրությանը մատչելի ֆինանսական հաշվետվություններ: Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է պրն. Ֆրանսուա Բասիլը:

(բ) Գործարքներ Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2014թ. և 2013թ. մարտի 31-ին ավարտված երեք ամիսների համար:

	Մարտի 31, 2014թ. **հազ. դրամ**	**Մարտի 31, 2013թ.** **հազ. դրամ**
Կարճաժամկետ հատուցումներ աշխատակիցներին	87,168	61,491

Այս գումարները ներառում են Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի անդամների դրամային և ոչ դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են 2014թ. մարտի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները:

	Մարտի 31, 2014թ. **հազ. դրամ**	**Միջին տոկոսադրույք, %**	**Դեկտեմբերի 31, 2013թ.** **հազ. դրամ**	**Միջին տոկոսադրույք, %**
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Տրված վարկեր (համախառն)	237,315	9.5%	242,701	9.5%
Վարկերի արժեզրկման պահուստ	(2,329)		(2,352)	
Ստացված ավանդներ	304,017	6.1%	331,483	5.4%

Կապակցված կողմերին վարկերը տրվում են ՀՀ դրամով և ենթակա են մարման 1-ից 15 տարվա ընթացքում` կախված վարկի տեսակից: Վարկերն ապահովված են համապատասխան տեսակի գրավով, ինչպես ներկայացված է ծանոթագրություն 16-ի (գ) կետի (ii) ենթակետում:

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները 2014թ. և 2013թ. մարտի 31-ին ավարտված երեք ամիսների համար:

	Մարտի 31, 2014թ. **հազ. դրամ**	**Մարտի 31, 2013թ.** **հազ. դրամ**
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	5,740	4,993
Տոկոսային ծախս	(4,510)	(7,778)
Արժեզրկումից վերականգնում/(կորուստներ)	23	(129)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են մայր կազմակերպությունը, նրա այլ դուստր կազմակերպությունները և չվերահսկող բաժնետերերին: Ստորև ներկայացված են 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2014թ. մարտի 31-ին ավարտված երեք ամիսների համար շահույթում կամ վնասում արտացոլված գործարքների գումարները:

	Մայր կազմակերպություն		Բանկի նկատմամբ նշանակալի ազդեցություն ունեցող կազմակերպություն		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Ընդամենը
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ							
- ԱՄՆ դոլարով	196,655	-	-	-	110,211	-	306,866
- Եվրոյով	34,169	0.6%	-	-	7,190	-	41,359
- այլ արտարժույթով	5,338	0.2%	-	-	-	-	5,338
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
- ԱՄՆ դոլարով	1,379,953	8.9%	-	-	-	-	1,379,953
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- ԱՄՆ դոլարով	-	-	-	-	2,542,809	6.4%	2,542,809
Այլ ներգրավումներ							
- ԱՄՆ դոլարով	-	-	907,899	5.7%	-	-	907,899
Այլ պարտավորություններ							
- ՀՀ դրամով	8,844	-	-	-	-	-	8,844
Շահույթ կամ վնաս							
Տոկոսային եկամուտ	15	-	-		-		15
Տոկոսային ծախս	44,421	-	12,453	-	30,259	-	87,133
Միջնորդավճարների գծով ծախս	809	-	-	-	-	-	809
Այլ գործառնական ծախս	-	-	49	-	-	-	49
Ռոյալթի	8,844	-	-	-	-	-	8,844

Ստորև ներկայացված են 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2013թ. մարտի 31-ին ավարտված երեք ամիսներին շահույթում կամ վնասում արտացոլված գործարքների գումարները:

	Մայր կազմակերպություն		Բանկի նկատմամբ նշանակալի ազդեցություն ունեցող կազմակերպություն		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Ընդամենը
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ							
- ԱՄՆ դոլարով	54,099	0.1%	-	-	19,488	0.1%	73,587
- Եվրոյով	73,373	-	-	-	6,492	-	79,865
- այլ արտարժույթով	5,529	-	-	-	-	-	5,529
Բանկերին տրված վարկեր							
- ՀՀ դրամով	40	-	-	-	-	-	40
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
- ԱՄՆ դոլարով	2,076,446	8.9%	-	-	-	-	2,076,446
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- ԱՄՆ դոլարով	-	-	-	-	1,825,082	6.0%	1,825,082
Այլ ներգրավումներ							
- ԱՄՆ դոլարով	-	-	878,718	5.7%	-	-	878,718
Շահույթ կամ վնաս							
Տոկոսային ծախս	(74,046)	-	(20,740)		(26,242)	-	(121,028)
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(921)	-	-		-	-	(921)
Մասնագիտական ծառայություններ	(20,574)		-		-		(20,574)

Կապակցված կողմերի դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները գրավով ապահովված չեն:

29 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

(ա) Հաշվապահական հաշվառման դասակարգում և իրական արժեք

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների մարման ժամանակ:

Բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի չգնանշվող բաժնային արժեթղթերի, մոտավորապես հավասար են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: Ինչպես ներկայացված է ծանոթագրություն 14-ում, 13,160 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով վաճառքի համար մատչելի չգնանշվող բաժնային արժեթղթերի իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և դրամական միջոցների զեղչված հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայի դիտարկելի տվյալներ և այլ գնահատման մոդելներ:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելիս ղեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով.

- 8% և 10%-15% զեղչերը կիրառվում են համապատասխանաբար բանկերին տրված վարկերից և հաճախորդներին տրված վարկերից ակնկալվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերը զեղչելու համար:
- 2%-11% զեղչերը կիրառվում են պարտավորություններից ակնկալվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերը զեղչելու համար:

(բ) Իրական արժեքի հիերարխիա

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների կատարման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալներ դիտարկելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերությունները արտացոլելու նպատակով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2014թ. մարտի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեքների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ				
- Պարտքային գործիքներ	-	5,151,579	-	5,151,579
	-	**5,151,579**	**-**	**5,151,579**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեքների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ				
- Պարտքային գործիքներ	-	3,426,087	-	3,426,087
	-	**3,426,087**	**-**	**3,426,087**